

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása
Ea:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva panaszos által rendőri intézkedés ellen előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban az a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos postai úton terjesztette elő panaszát, amelyben a vele szemben fogatosított rendőri intézkedést kifogásolta. A panaszos kérte, hogy panaszát a Panasztestület vizsgálja ki.

A panaszos beadványában előadta, hogy gépjárművel ingatlanja területéről elindulva, menet közben arra lett figyelmes, hogy egy férfi mobiltelefonnal videó-felvételt készít, ezért megállt és a férfit megkérdezte, hogy miért készített róla felvételt, amelyre azt a választ kapta, hogy „semmi köze hozzá”. Erre a panaszos közölte, hogy csak van köze, mert őt rögzítette, mire a férfi azt felelte, hogy a kispesti rendőrség bünyügyi osztályától jött és vele szemben bünygyben folytat nyomozást. A férfi ekkor azt is elmondta, hogy olyan papírral nem rendelkezik, amely engedélyezné az ingatlanja területére történő belépést, vagy behajtást. A panaszos beadványában megjegyezte, hogy az ingatlan a magyar állam tulajdona, amelyet a * mellett kell megközelítheteni.

A panaszos panasza szerint a férfi körbejárta a gépkocsit, majd 20 perc elteltével közölte vele, hogy igazolja magát és a gépkocsi forgalmiját is kérte, annak ellenére, hogy az autó motorja nem járt és nem is tartózkodott a gépjárműben. Ekkor a rendőr bemutatkozott és közölte azonosítóját. Ezt követően a rendőr feljegyezte a gépkocsija és az ő személyes adatait és azt azzal a „szöveggel” adta vissza, hogy „még van lehetősége beülni az autóba és elmenni”, valamint hogy szabálysértési eljárást fog vele szemben kezdeményezni.

A panaszos elmondása szerint a rendőr nem viselt egyenruhát, és „kütyü nem volt nála, amiben lekérlik a rendőrök a körözést”. Majd a rendőr három szomszédhoz csengetett be és „baráti alapon kezdett el velük beszélgetni”.

A panaszos megítélése szerint a kertszomszédja – aki egyben a haragosa – kérésére próbálta meg őt a rendőr megfélemlíteni, véleménye szerint a rendőr várta, hogy mikor jön ki az autóval és tudatosan élt vissza azzal, hogy rendőr.

A panaszos nem értette, hogy miért volt a rendőr egyedül, miért viselt civil ruhát, álló autót miért „igazolhat”, minek kellett neki az alvázszám és a motorszám. A panaszos megítélése szerint a rendőr vele szemben olyan arrogánsan viselkedett, mintha embert ölt volna.

A panaszos fenti beadványát *-én elektronikus úton az alábbiakkal egészítette ki.

A panaszos elmondása szerint őt és élettársát *-n * órára – egyéb ügyben pedig tanúkihallgatásra – az a rendőr idézte be, aki vele szemben *-n intézkedett.

A panaszos állítása szerint a tanúkihallgatást követően a rendőr közölte, hogy őt és élettársát meggyanúsítja 14 rendbeli büncselekmény elkövetésével, amellyel szemben panasszal élt, mivel nem követett el büncselekményt. Ezt követően őt előállították, közel 10 órán keresztül fogva tartották. Előállításánál ráncigálták, lökdösték, meg akarták félemlíteni, ami egyébként sikerült is a rendőrségnek. Az előállítás ellen is panasszal élt és jelezte a durva bánásmódot.

A panaszos véleménye szerint mindez az érintett rendőr „túlkapása”, amely nyilvánult abban is, hogy a gyanúsítást megelőzően a rendőr egy „szőke hajú nyomozó nőnek” azt közölte, hogy „a hölgyet nem tudja kihallgatni, mert megvádolt hivatali visszaéléssel”. Ebből pedig arra következtetett, hogy a rendőr tudott a panaszáról, amely miatt bántak így vele. Ennek ellenére

a kihallgatását az érintett rendőr hajtotta végre.

A panaszos beadványában előadta továbbá, hogy élettársát – tanúkihallgatását követően – elővezették, őt 18 rendbeli bűncselekmény elkövetésével gyanúsították meg. Az előállítást követően házkutatást foganatosítottak, amely során olyan „iratokat és dolgokat” vittek el tőlük, ami nem az ügygel volt kapcsolatos. A panaszos megítélése szerint „tisztán látszódott” az érintett rendőr „túlkapása”, hiszen minden áron olyan bűncselekményre utaló „jeleket” keresett, amellyel még meg tudja őket gyanúsítani, valamint a közmű szolgáltatók munkatársait is „odakérette”, hogy „állapítsanak meg gáz-, illetve vízlopást”. A rendőr lekérdezte a motor, illetve az autók adatait alvázszám szerint és minden áron további gyanúsítást kívánt „kreálni”. Majd látták, hogy a rendőr a négy szomszédjukkal is felvette a kapcsolatot, akikkel, mint tanúkkal megbeszélte, hogy mit kell majd mondaniuk. A panaszos megítélése szerint ezen tények arra utalnak, hogy a rendőr visszaélt a hivatali pozíciójával.

A panaszos előadta továbbá, hogy ennek hatására a szomszédjaik valótlán tartalmú feljelentést tettek. „Kitalálták”, hogy élettársa éles lőszerrel lövöldözik és „így tudtak házkutatást tartani náluk”. A panaszos „furcsának” találta, hogy * óta zaklatást és más bűncselekményt követtek el mindketten és soha senki a rendőrségen bűncselekményre vonatkozó feljelentést nem tett. A panaszos megítélése szerint amióta az érintett rendőr ellen panasszal élt, azóta a rendőrségen „rejtélyes módon megszülettek a feljelentések”, valamint az Önkormányzatnál „tett határozatban is szerepel a rendőr oly módon, hogy folyamatban lévő ügyben tanúk vallomásáról információt kiadott”. Ebből is „látszik, hogy a tanúkkal összejátszik és a valósnak vélt sérelmét így akarja orvosolni, őket meghurcoltatni, és mindent elkövet azért, hogy megbosszulja azt, hogy megmerte tenni a panaszt”.

A beadványban foglaltak alapján a panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

- a *-n végrehajtott rendőri intézkedést;
- a *-n foganatosított előállítást, arra vonatkozó tájékoztatás elmaradását, annak időtartamát;
- az előállítás során történő rendőri bántalmazást;
- a részrehajló rendőri intézkedést;
- bűncselekmény elkövetésével összefüggő gyanúsítást;
- a végrehajtott házkutatást és lefoglalást.

II.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezete IV. cikkének (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz való alapvető jogát, a XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát és a XX. cikkben rögzített testi épséghez fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során megállapította, hogy a panaszos előállításának végrehajtására jogszabályi felhatalmazás hiányában, aránytalanul és az időtartam meghosszabbítását nélkülöző határozat meghozatala nélkül került sor, amely során súlyosan sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. A Panasztestület a panaszos testi épségéhez fűződő alapvető joga kapcsán úgy határozott, hogy a két fél tényelődása között tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra figyelemmel a jogsérelem nem megállapítható. A Panasztestület

a részrehajló rendőri fellépésre vonatkozó panaszosi kifogást nem találta alaposnak, így erre figyelemmel a rendőri intézkedés nem ütközött a diszkrimináció tilalmába.

A Panasztestület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke elérte azt a szintet, amely indokolttá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- panaszbeadvány;
- panaszbeadvány-kiegészítés;
- rendőri jelentések;
- jelentés előállítás végrehajtásáról;
- igazolás előállítás időtartamáról;
- jegyzék letéti tárgyakról;
- nyilatkozat a fogvatartott személy az előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, a hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről;
- nyilatkozat a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról;
- nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos adatokról;
- jelentés.

IV.

Jelen közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos által előterjesztett beadványában megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – a rendőri jelentésekben foglalt nyilatkozatokon és a rendelkezésre álló adatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóságnak mérlegelési jogkörébe tartozik a bizonyítékok megválasztása. A hatóság a feltárt bizonyítékok alapján döntheti el, hogy melyik bizonyítékot és miért vett figyelembe a valósághű tényállás megállapítása érdekében, és ezzel párhuzamosan más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből, azonban e döntését minden esetben indokolnia kell.

V.

A rendelkezésre álló – a III. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

1)

A rendőri jelentésekben foglaltak szerint a Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) *-a óta a panaszos és élettársa ellen több bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt folytat büntetőeljárást.

A büntetőeljárás során *-n a Rendőrkapitányság beosztottja, mint nyomozó – aki civil ruhában teljesít szolgálatot – adatgyűjtés és helyszínmegtekintés céljából megjelent a * kereszteződésénél, ahol az *. szám alatti telephelyet megtekintette. Az adatgyűjtés közben – gépjárművel közlekedve – megjelent a panaszos és kérdőre vonta a nyomozót, hogy mit keres ott és mit csinál. A nyomozó nyugodt hangnemben közölte a panaszossal, hogy „semmi köze hozzá”, hogy ő közterületen, rendőrként mit csinál, azonban erre a panaszos arrogáns módon válaszolt. Majd a követelőző panaszosnak a nyomozó igazolta magát, jelvényének számát megadta.

A nyomozó a panaszossal szemben semmilyen rendőri intézkedést nem foganatosított, őt nem igazoltatta, nem ellenőrizte le a panaszos által vezetett gépjárművet, sem alváz, sem motorszám alapján. A nyomozó részéről nem hangzott el olyan kijelentés, miszerint „tudja, hogy nincs papírja behajtani az ingatlanra”, valamint olyan állítást sem tett, hogy „még van lehetősége beülni az autóba és elmenni”.

A nyomozó semmilyen szabálysértési eljárást nem kezdeményezett a panaszossal szemben, tekintettel arra, hogy a büntetőeljárás szabályai szerint végzett a jelzett helyszínen adatgyűjtést és helyszínmegtekintést.

2)

A panaszos *-n a Rendőrkapitányságon büntetőeljárásban tanúként került idézésre. Tanúként történő kihallgatása *-n * órától * óráig tartott. Tekintettel arra, hogy a panaszossal és élettársával szemben a Rendőrkapitányság folytat büntetőeljárást, ezért a panaszost *-n * órákor az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították, amelynek oka *-n * órákor megszűnt. A panaszos azon állítása, miszerint őt az előállításakor folyamatosan lökdösték, ráncigálták a rendőrök, nem fedi a valóságot. Az előállításakor több rendőr volt jelen, illetve az őrzési feladatokat további egy rendőr látta el.

A büntetőeljárást sérelmező panasz – elbírálás céljából – az Ügyészség részére, valamint a rendőri bántalmazást sérelmező panasz a Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztály részére került megküldésre.

A panaszos azon állítása, miszerint az előállítására és a rendőri bánásmódra csakis rendőri részrehajlás következtében kerülhetett sor nem fedi a valóságot, mivel a panaszossal szemben foganatosított intézkedéseket a nagyszámú terhelő tanúvallomás, a beszerzett iratok, valamint a házkutatás során lefoglalt tárgyak alapozták meg.

3)

A előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben foglaltak szerint a Rendőrkapitányság beosztottja, szolgálati feladatának ellátása során a Rendőrkapitányság épületében a panaszossal *-n órákor közölte, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a kapitányság objektumába előállítja, tekintettel arra, hogy vele szemben a Rendőrkapitányság folytat büntetőeljárást. Ennek alapján a panaszos további intézkedés céljából a kapitányság előállító helyiségébe került elhelyezésre. Az intézkedés során a rendőr a panaszossal szemben ruházátvizsgálást hajtott végre, majd kezét hátra helyzetben megbilincselte. A bilincs alkalmazása * órától * óráig tartott. A panaszos jelenlétében táskája átvizsgálásra került sor, amelyben feltalálásra került egy darab fekete színű, gyöngyvászon anyagú gyorstok, benne 1 darab fegyvernek látszó tárgy. A fegyverben egy tár volt található, továbbá a tárban 6 darab barna, műanyag zárófejjel lezárt lőszernek látszó, fenékjelzéssel ellátott tárgy volt elhelyezve. Továbbá feltalálásra került a panaszos nevére kiállított fegyverviselési engedély. A rendőr a jelentésben megjegyezte, miszerint a panaszos közölte, hogy az intézkedéssel szemben panasszal él.

A nyomtatvány, valamint a nyilatkozatok tanúsága szerint a panaszos *-n * órától *-n * óráig az előállító helyiségben tartózkodott. * órákor személyes tárgyait letéti jegyzőkönyvbe foglalták, amely tárgyakat a panaszos * órákor hiánytalanul visszakapott. A panaszos előállítás során az 5 órát meghaladó élelmiszert nem kért, hozzátartozója * órákor értesítve lett.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása *-n * órától *-n * óráig tartott. A panaszos az igazolásra kézírással rájegyezte, hogy „panasszal él az előállítás oka és annak végrehajtásának körülményei miatt, nem közölték velem, hogy mi miatt állították elő a helyszínről, arra csak a rendőrség épületében került sor”.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés jobb felső sarkára, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolás bal felső sarkára került rögzítésre, hogy az előállítás ideje 4 órával, *-n * óráig került meghosszabbításra.

VI.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásakor először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszosi sérelemre kiterjed-e a hatásköröm.

1)

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A (3) bekezdés alapján „Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy cselekvőképességében bármely ügycsoportban korlátozott nagykorú személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat”.

A panaszos *-n előterjesztett panaszbeadványában többek között az élettársával szemben *-n foganatosított rendőri intézkedést is sérelmezte.

A hivatkozott jogszabályhelyek alapján megállapítható, hogy a rendőri intézkedéssel érintett személy jogosult csak panaszbeadvány előterjesztésére vagy az meghatalmazottja útján is előterjeszhető.

Tekintettel arra, hogy a panaszos sem panaszbeadványa, sem annak kiegészítése során nem nyújtott be az élettársa által aláírt képviseleti jogosultságot igazoló meghatalmazást, így ennek hiányában az élettárs vonatkozásában kifejtett kifogások nem az arra jogosulttól származnak, így azt érdemben nem vizsgáltam.

2)

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A panaszos sérelmezte a vele szemben *-n végrehajtott rendőri intézkedést.

A hivatkozott jogszabályhely egyértelműen meghatározza, hogy az Rtv. IV. V. VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása tekintetében merül fel annak vizsgálata.

A határozat V. rész 1) pontjában kifejtettek alapján megállapítást nyert, hogy a panaszossal szemben *-n rendőri intézkedésre nem került sor.

A leírtak alapján a panaszos által *-ra vonatkozó kifogások vizsgálatát mellőztem.

3)

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény a (továbbiakban: Be.) 196. § (1) bekezdés alapján „*Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet*”.

A Be. 470. § (1) bekezdés c) pontja szerint „*Katonai büntetőeljárásnak van helye a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által a szolgálati helyen, illetve a szolgálattal összefüggésben elkövetett más bűncselekmény*”.

A panaszos sérelmezte, hogy *-n a nyomozó hatóság alaptalanul gyanúsította meg, álláspontja szerint a végrehajtott házkutatás és annak során foganatosított lefoglalás minden jogalapot nélkülözött. Továbbá kifogásolta, hogy előállítása során a rendőrök ráncigálták, lökdösték, amelynek megítélése szerint az volt a célja, hogy őt megfélemlítsék.

A határozat V. rész 2) pontjában kifejtettek alapján megállapítást nyert, hogy a büntetőeljárást sérelmező panasz – elbírálás céljából – az Ügyészség részére, valamint a rendőri bántalmazást sérelmező panasz a Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztály részére került megküldésre.

A hivatkozott jogszabályhelyek alapján megállapítható, hogy a bűncselekmény elkövetésével összefüggő gyanúsítással kapcsolatos sérelem, illetőleg a házkutatás és annak során foganatosított lefoglalás végrehajtására vonatkozó kifogás, valamint a rendőri bántalmazással összefüggő sérelem vizsgálata jelen eljárásnak nem feladata, tekintettel arra, hogy ezen sérelemek elbírálására az ügyészség jogosult, amelynek okán a vizsgálatot mellőztem, ezért jelen határozatban foglalt döntés arra nem terjed ki.

VII.

A *-n foganatosított rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

1) Előállítás

1/a) Előállítás jogalapja

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1. pontja értelmében „A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését”.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés értelmében „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint „A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható”.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdés alapján „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A panaszos sérelmezte a rendőrség épületében fogatosított előállítását.

A határozat V. rész 2) és 3) pontjában kifejtettek alapján megállapítást nyert, hogy a panaszos *-n a Rendőrkapitányságon a folyamatban lévő büntetőeljárásban tanúként került idézésre. Tekintettel arra, hogy a panaszossal és élettársával szemben a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya kiskorú veszélyeztetése és más bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt is folytat büntetőeljárást, ezért a panaszost tanúként történő meghallgatását követően *-n * órákor az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították.

A fentiek alapján megállapítható a panaszossal szemben több bűncselekmény elkövetésének a gyanúja is fennállt. A panaszos tanúként történő kihallgatása *-n * órákor ért véget, majd 11 perc elteltével, * órákor döntöttek úgy a rendőrök, hogy a panaszossal szemben a már folyamatban lévő másik büntetőeljárásban fennállt a bűncselekmény elkövetésének rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, ezért az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak lehetőséget biztosítottak arra, hogy jelen esetben a rendőrség épületében kerüljön az előállítás fogatosításra.

A rendőrségi épületben történő előállítás a rendőri intézkedés jogszerűségét nem befolyásolja, erre vonatkozó törvényi kötelezettséget jogszabály nem ír elő.

Figyelemmel kell lenni azon körülményre is, hogy amennyiben a panaszos tanúként történő kihallgatását követően a rendőrség épületét elhagyja, úgy lehetősége lett volna arra, hogy élettársával összebeszéljen, illetőleg védekezési taktikájukat is egyeztethették volna. Az azonnali előállítás és az azt követő nyomozási cselekmények elvégzése éppen ennek megakadályozására szolgált.

A leírtak szerint a panaszossal szemben fennállt a bűncselekmény elkövetésének rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, így a rendőrök kellő jogalappal és az arányossági követelményeknek megfelelően jogszerűen állították elő a panaszost.

1/b) Előállítás okával kapcsolatos tájékoztatás elmaradása

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés alapján *„A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”*

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés értelmében *„Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”*

A panaszos állítása szerint nem közölték vele, hogy mi miatt állították elő.

A határozat V. rész 3) pontjában kifejtettek alapján megállapítást nyert, hogy a Rendőrkapitányság épületében a panaszossal szóban közölte arra vonatkozóan hogy vele szemben büntetőeljárás van folyamatban, amelyre figyelemmel további intézkedések szükségesek. A szóbeli tájékoztatást követően közölte a panaszos, hogy az intézkedéssel szemben panasszal fog élni.

A „fogvatartott személy az előállító helyiségben történő elhelyezéskor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről” szóló Nyilatkozat tanúsága szerint – amely az intézkedés napján került kiállításra, és amelyet a panaszos aláírásával, *-n * órakor ellátott – e tájékoztatási kötelezettség kétséget kizáróan írásban is végrehajtásra került.

A leírtak alapján megállapítható, hogy a panaszos mind a szóbeli, mind az írásbeli tájékoztatás megkapta az előállítás okára vonatkozóan, ezért az erre vonatkozó panasz alaptalan.

1/c) Előállítás időtartama

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”*

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján *„A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”*

A panaszos sérelmezte, hogy közel 10 órán keresztül fogvatartották.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása *-n * órától *-n * óráig tartott.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés jobb felső sarkára, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolás bal felső sarkára került rögzítésre, hogy az előállítás ideje 4 órával, *-n * óráig került meghosszabbításra.

A nyomtatvány, valamint a nyilatkozatok tanúsága szerint a panaszos *-n * órától *-n * óráig az előállító helyiségben tartózkodott. * órakor személyes tárgyait letéti jegyzőkönyvbe foglalták, amely tárgyakat a panaszos * órakor hiánytalanul visszakapott. A panaszos előállítása során az 5 órát meghaladó élelmiszert nem kért, hozzátartozója * órakor értesítve lett.

A rendőri jelentés – a Panasztestület által megfogalmazott azon kérdésre, miszerint a panaszos személyi szabadságát valóban közel 10 órán keresztül korlátozták – rögzíti, hogy „igen, figyelemmel arra, hogy a végrehajtandó nyomozási cselekmények ezt indokolták”. A rendőri jelentés tartalmazza továbbá, hogy a panaszos ellen foganatosított intézkedéseket a nagyszámú terhelő tanúvallomás, beszerzett iratok, valamint a házkutatás során lefoglalt tárgyak alapozták meg.

A Robotzsaru Neo integrált ügyviteli rendszer „Ügyirat Adatai” felületen a panaszos előállításának időtartama alatt az alábbi eljárási cselekmények kerültek rögzítésre.

*-n * óra * „határozat házkutat”, * óra panaszos „jegyzőkönyv lefoglalásról, házkutatásról, motozásról”, * óra * „jelentés”, * óra *. „jegyzőkönyv tan”, * óra *. bűnjeljegyzék, * óra „*. „jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról”, * óra *. „ujjnyomatlap, tenyérynymatlap”, * óra V*. „mintavételi lap”, * óra * „iratmásolatok jegyzék”, * óra panaszos „jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról, ujjnyomat, tenyérynymatlap”, * óra panaszos „mintavételi lap”, * óra panaszos „ujjnyomatlap”, * óra panaszos „iratmásolatok jegyzéke”, * óra panaszos „iratmásolatok jegyzéke”, * óra panaszos „határozat védő kirendelésének visszavonásáról”.

A leírtak alapján megállapítható, hogy az előállítással kapcsolatos adminisztrációs feladatok – melyeket jogszabályok írnak elő, és amelyek garanciális jellegűek – időigényesek, kiemelve a letéti jegyzőkönyv befogadáskor történő felvételét, ahol a tárgyakat a fogvatartottnak egyesével kell átadnia, azokat a rendőrnek meg kell tekintenie, azonosíthatóan fel kell jegyeznie, melyet szabadításakor meg kell ismételni.

Jelen esetben a törvényben meghatározott fenti adminisztrációs feladatokon túl a végrehajtó állomány a panaszos előállításának időpontjában egy folyamatban lévő büntetőeljárásban hajtott végre – a rendelkezésre álló adatok ismeretében – házkutatást, lefoglalást, amely eljárási cselekmények helyszínén történő végrehajtása önmagukban is hosszabb időt vesznek igénybe, figyelemmel arra is, hogy ezen eljárási cselekmények előkészítése, valamint rögzítése további adminisztrációs feladattal is jár.

Mindezek eredményeként az előállítás során megalapozott gyanút közöltek a panaszossal.

Ezen eljárási cselekmények végrehajtására a panaszos is hivatkozik beadványában, valamint arra, hogy előállítása napján az élettársával szemben is foganatosítottak intézkedést a rendőrök.

Megállapítható, hogy a jogalkotó azért biztosított az előállítás időtartamára 8 órát, amely négy órával meghosszabbítható, mert bizonyos időn belül a fentiekben részletezett eljárási cselekmények jól és pontosan nem végezhetőek el.

A hivatkozott törvényhelyek, valamint rendőrségi iratok alapján e sérelemmel kapcsolatosan megállapítható, hogy az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvitelét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magába, így az érdemi döntést nem eredményez, a panaszos előállítása során – az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányossági követelményeknek

megfelelően – végrehajtott eljárási cselekmények foganatosítása megtörtént, annak tényleges időtartama * óra * perc volt.

A leírtak alapján az előállítás időtartama – figyelemmel a folyamatban lévő büntetőeljárásban végrehajtott nyomozási cselekményekre – nem volt objektíve elhúzódó, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

2) Részrehajló rendőri intézkedés

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése értelmében „*A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.*”

A panaszos megítélése szerint a rendőrség azért lépett fel vele szemben ily módon, mert korábban a Rendőrkapitányság beosztottjának nyomozójával szemben panaszt tett. Álláspontja szerint a nyomozó indokolatlanul folytat ellene és élettársa ellen büntetőeljárást, valamint a szomszédjainak is előre megmondja, hogy mit hozzanak a hatóság tudomására a tanú meghallgatások kapcsán.

A határozat V. rész 2) pontjában kifejtettek alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben foganatosított intézkedéseket a nagyszámú terhelő tanúvallomás, a beszerzett iratok, valamint a házkutatás során lefoglalt tárgyak alapozták meg.

E sérelemmel kapcsolatban megállapítható, hogy a rendőrök intézkedési kötelezettségüknek tettek eleget, nem merült fel olyan körülmény, amely alátámasztotta volna azt, hogy a panaszost a rendőri intézkedés során bárminemű hátrány érte volna, illetőleg ezzel összefüggésben a panaszos sem szolgáltat konkrét információval, ami részrehajló intézkedésre utalt volna, ezért a panasz e tekintetben szintén alaptalan.

VIII.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján „*Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és büntetőeljárásügyi feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.*”

A Panasztestület állásfoglalása szerint a panaszos előállításának végrehajtására jogszabályi felhatalmazás hiányában, aránytalanul és az időtartam meghosszabbítását nélkülöző határozat meghozatala nélkül került sor, amely során súlyosan sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

A Panasztestület álláspontjával az alábbiak szerint nem értek egyet.

A határozat III. részében ismertetett bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben több bűncselekmény elkövetésének a gyanúja is fennállt. A panaszos tanúként történő kihallgatása *-n * órakor ért véget, majd 11 perc elteltével, * órakor döntöttek úgy a rendőrök, hogy a panaszossal szemben a már folyamatban lévő másik büntetőeljárásban fennállt a bűncselekmény elkövetésének rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, ezért az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak lehetőséget biztosítottak arra, hogy jelen esetben a rendőrség épületében kerüljön az előállítás foganatosításra. Amennyiben a panaszos tanúként történő kihallgatását követően a rendőrség épületét elhagyja, úgy lehetősége lett volna arra,

hogy élettársával összebeszéljen, illetőleg védekezési taktikájukat is egyeztethették volna. Az azonnali előállítás és az azt követő nyomozási cselekmények elvégzése éppen ennek megakadályozására szolgált. Ennek alapján a panaszost a rendőrök kellő joggalappal és az arányossági követelményeknek megfelelően jogszerűen állították elő.

Megállapítható továbbá, hogy az előállítással kapcsolatos adminisztrációs feladatok – melyeket jogszabályok írnak elő, és amelyek garanciális jellegűek – időigényesek, kiemelve a letéti jegyzőkönyv befogadáskor történő felvételét, ahol a tárgyakat a fogvatartottnak egyesével kell átadnia, azokat a rendőrnek meg kell tekintenie, azonosíthatóan fel kell jegyeznie, melyet szabadításakor meg kell ismételni. Jelen esetben a törvényben meghatározott fenti adminisztrációs feladatokon túl a végrehajtó állomány a panaszos előállításának időpontjában egy folyamatban lévő büntetőeljárásban hajtott végre – a rendelkezésre álló adatok ismeretében – házkutatást, lefoglalást, amely eljárási cselekmények helyszínen történő végrehajtása önmagukban is hosszabb időt vesznek igénybe, figyelemmel arra is, hogy ezen eljárási cselekmények előkészítése, valamint rögzítése további adminisztrációs feladattal is jár.

Ennek értelmében a panaszos előállítása során – az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányossági követelményeknek megfelelően – végrehajtott eljárási cselekmények foganatosítása megtörtént, így az nem volt objektíve elhúzódó.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 340/B. § (1), (2) bekezdés, 394/B. § (1) bekezdés, 397/I. § (1) bekezdés, 397/J. § b) pontja;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés a) és e) pontja, 109. § (1) bekezdés a) pontja, 50. §;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1), (3) bekezdés, 93/A. § (7), (9) bekezdés, 1. § (2) bekezdés 1. pontja, 13. § (1), (2) bekezdés, 33. § (2) bekezdés b) pontja, 15. § (1) bekezdés, 20. § (2) bekezdés, 33. § (4) bekezdés, 15. § (1) bekezdés, 33. § (3) bekezdés;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. § (1) bekezdés, 470. § (1) bekezdés c) pontja.

Budapest, 2017. május 15.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**